

## BEVEZETŐ

Volt jónéhány kedves tanárom. Többnek hagyott lélek- és tudatformázó egyénisége kitörölhetetlen nyomot gimnazista, lágy-gyurma énemen. Többükre gondolok ezért nem múltó hálával ma is. De későbbi, kevésbé képlékeny, már-már szilárdulni készülő lelkületemen a legmeghatározóbb domborulatokat-íveket-fodrokat a Mester 'keze' alakította. Azé a Mesteré, aki hallgatóit szólította 'mester'-nek, ha nem a nevükön éppen. Akinek sugárzó, varázsos egyénisége velem együtt sok száz tanítványa szívében lobbantotta lángra azt a rajongást, mely haláláig lágyan, éltetően folyta körül. Akinek embersége szigorán át is süttött, égetett olyan erővel, hogy süt és éget még ma is. Akinek kedves, elfogódott mosolya feledhetetlen. Aki, ha intézetünk könyvtárában – már nyugdíjas korában - dolga akadt, bekopogott hozzám, és őszinte érdeklődéssel kérdezgetett kutatásom, sorsom, az életem felől. Négy ilyen megtisztelő alkalommal tüntetett ki, kedvesen beszélgetve szerény vendégszékemen abban a szobában, melybe saját akkori professzorom egyetlen egyszer sem tette be a lábát. Tudom, hogy pár kedves kérdés, megjegyzés mindenkinek kijárt, aki köszöntötte őt, s volt, akit előre ő köszöntött – 'Mester, mi van veled?' - , mégis büszkeséggel tölt el ez a pár meghitt beszélgetés. Nem voltam munkatársa, nem volt közös tudományos érdeklődésünk, nem volt közös a szakmánk. Egy voltam tengersok hajdani tanítványa közül, egy az utolsó évfolyamból, mely őt hallgathatta. És hálás vagyok a sorsnak, hogy az lehettem!

Ma már magam is egyetemi oktató vagyok ugyanabban az alma materben, melyben márványoszlopról néz a távolba bronzba dermesztett, kedves tekintete. Majd' 30 év múltán is számtalanszor veszem észre, hogy gyakorlatok és vizsgák során hangsúlyomból, gesztusaimból, stílusomból az ő hangszíve, az ő gesztusai, az ő kérdező-tanító stílusa köszönt vissza. Minthogy szebbet kitalálni nem tudtam, és minthogy mélységesen egyetérték vele, az utolsó gyakorlataimon az ő szavait idézve búcsúzó el hallgatóimtól. Számomra élő ma is, és nem csak akaratlanul, de minden igyekezetemmel is próbálok lényéből értékes morzsákat átörökíteni azon hallgatók számára, akik őt már nem ismerhették. Ez a kis képeskönyv is részben ezt a célt szolgálja. Egyben tisztelgés Romhányi György, a patológus, a proszektor, de leginkább a Tanár, a Professzor, a Mester előtt, aki jövő évben lenne 100 éves.

Pécs, 2004. június 3.

Tóth Pál